

Kummallinen Gugge

Varoitus! Kirjoitan aiheesta, josta en tiedä mitään. Parasta olisi lopettaa lukeminen tähän.

Keskikoulun viidennellä luokalla 60-luvun alussa sain päähäni pyrkiä Lahden teknillisen opiston osastolle, josta valmistui rakennusarkkitehti. Isäni oli tunnettu ja arvostettu kirvesmies, joka oli rakentanut kotikonnuilleni kymmenittäin omakotitaloja ja muita rakennuksia. Minäkin tienasin moporahani niissä hommissa. Tuntui luontevalta jatkaa.

Pääsin sisään. Kerrottuani asiasta koulun ammatinvalinnanohjaajalle hän nyrpisti nenäänsä ja murisi, että kyllä sinun vaan pitäisi jatkaa lukioon, kun keskikoulun päästötodistuksestakin näyttää tulevan aika hyvä. No, niin mentiin lukioon. Se hyöty siitä ainakin oli, etten joutunut myöhemmin SAFA-arkkitehtien hampaisiin.

Koulun jälkeen tie kulki Otaniemeen, jossa myös näitä oikeita arkkitehteja tuotettiin. Lahden rakennusarkkitehti oli siellä pahemman laatuinen kirosana. Arkkitehdeiksi aikovat olivat alussa opiskelevinaan matikkaa, fysiikkaa ja muita teknisiä perusaineita kuten me oikeita insinööritieteitäkin harrastavat. Viimeistään pikkudiplomin jälkeen tiet erosivat.

Suomalainen rakentaminen on saanut viime aikoina pahemman kerran nenälleen. Parisen vuotta vanhoja hienoja pytinkejä joudutaan sulkemaan ja korjaamaan, koska ne alkavat mädäntyä käsiin. Suunnittelijoille ja rakentajille on kuulemma tullut ihan yllätyksenä, että lämpö pyrkii ylös ja vesi alas. Yhtenä syynä huonoon rakentamiseen aprikoidaan sitä, että rakennusmestareiden koulutus lopetettiin.

Suomalainen arkkitehtuuri on toki niittänyt maailmalla mainetta. Suomen huomattavin tekninen ja kaupallinen opinahjokin nimettiin Aalto-yliopistoksi. Viimeisimmästä merkittävästä suunnittelukilpailusta ei suomalaisille jäänyt edes akanoita laariin, ja nyt on kovan selittelyn aika.

Guggenheimin taidemuseolle on osoitettu Helsingin makein tontti. Maailmanlaajuisen arkkitehtuurikilpailun kuuden finalistin joukkoon pääsi vain ulkomaisia ehdotuksia. Tuomariston väitetään painottaneen väriä seikkoja. Osa kärkeen sijoittuneista ei kuulemma täytä edes kilpailun ehtoja. On liian korkeaa ja leveää.

Rannalle jääneitä kotimaisia ehdotuksia on alettu julkaista. Hesarin raati nosti näkyvästi esiin Kari Leppänen Arkkitehdit -toimiston ehdotuksen nimeltään Ahtojää. Se on valkoinen kiilamainen merestä nouseva rakennus, jonka sanotaan yhdistävän lumen, jään ja valon. Kuvassa se näyttää komealta.

Arvelenpa, että Ahtojää-ehdotuksen tekijät ovat pistäytyneet Oslossa. Satamassa, kaupungin hienoimmalla paikalla merestä nousee valkoinen kiilamainen rakennus, Oslon oopperatalo. Rakennuksen sanotaan kuvastavan Norjan lumista ja jäistä luontoa. Oslon oopperatalon viistolle katolle voi ja saa kävellä. Kaupunkilaisia jopa houkutellessa sinne piknikille – samaan aikaan kun bedre folk alapuolella hakee muunlaisia elämyksiä.

Mutta tästä Guggenheimista, pitäisikö meidän lähteä jenkkien kelkkaan? Koska suuri osa hankkeesta kustannettaisiin julkisista varoista, meille taviksille pitää taata puhe- ja puuttumisoikeus. En sano vielä nyt lopullista mielipidettäni, mutta en myöskään luovu veto-oikeudestani.

Bilbaon Gugge on luonnossa häkellyttävän hurmaava rakennus. Siinä riittää pällisteltävää monelta kantilta. Museon sisällä esiteltävästä taiteesta en ole niin vakuuttunut. Bilbaon sopimus Guggenheim-säätiön kanssa on nyt katkolla. Väännetään kättä jatkoehdoista. Jenkit janoavat baskeilta lisää liksaa.

pajen